

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра соціальної роботи та реабілітації

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан гуманітарно-педагогічного
факультету

Інна САВИЦЬКА

«_____» _____ 2023 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри *соціальної роботи
та реабілітації*

Протокол № 5 від 9 травня 2023 р

Завідувач кафедри

_____ Ірина СОПІВНИК

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Соціальна робота»

першого (бакалаврського) рівня

_____ Ірина ДЕМЧЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОНІТОРИНГ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 231 «Соціальна робота»

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма «Соціальна робота»

(назва освітньо-професійної програми)

факультет гуманітарно-педагогічний

(назва факультету)

розробник Пєша І.В., канд. пед. наук, Власенко К.О., канд. пед. наук

м. Київ – 2023 р.

**1. Опис навчальної дисципліни
«Ведення професійних документів»**

Галузь знань, спеціальність (спеціалізація), освітній ступінь		
Галузь знань	<u>23 «Соціальна робота»</u> (шифр і назва)	
Спеціальність	<u>231 «Соціальна робота»</u> (шифр і назва)	
Освітньо-професійна програма	<u>«Соціальна робота»</u>	
Рівень вищої освіти	<u>Перший (бакалаврський)</u>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	нормативна	
Загальна кількість годин	<u>120</u>	
Кількість кредитів ECTS	<u>4</u>	
Кількість змістових модулів	<u>2,0</u>	
Форма контролю	Іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	четвертий	четвертий
Семестр	сьомий	сьомий
Лекційні заняття	43 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	56 год.	8 год.
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	60 год.	104 год.
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих годин для денної форми навчання:		
аудиторних	<u>4 год.</u>	-
самостійної роботи студента –	<u>4 год.</u>	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Освітній компонент «Моніторинг у соціальній роботі» є нормативним (цикл загальної підготовки) та пропонує здобувачам вищої освіти ознайомити студентів з основами оцінювання, проведення моніторингу і оцінки процесу та результатів соціальної роботи та обґрунтувати принципи та умови здійснення оцінювання соціальної роботи.

Основними завданнями курсу є: ознайомити студентів з технологією організації моніторингу та оцінювання соціальної роботи з різними категоріями клієнтів та сімей, надання соціальних послуг, реалізації соціальних проектів та програм; етапами планування та впровадження моніторингу соціальної роботи; методикою формування критеріїв та показників оцінювання процесу та результатів соціальної роботи; інструментами реалізації моніторингу і оцінки залежно від форм та методів соціальної роботи; створенням та розробкою програм оцінювання процесів та результатів соціальної роботи; варіантами використання результатів моніторингу соціальної роботи в практичній діяльності фахівця соціальної сфери.

У результаті вивчення освітнього компоненту «Моніторинг у соціальній роботі» здобувач вищої освіти повинен:

- **знати** основні підходи до проведення моніторингу та оцінювання; про планування моніторингу та оцінювання, збір необхідних даних, стратегії аналізу даних та представлення результатів; основні етичні вимоги до проведення моніторингу та оцінювання; методикою формування критеріїв та показників оцінювання процесу та результатів соціальної роботи; інструменти реалізації моніторингу і оцінки залежно від форм та методів соціальної роботи;
- **вміти** реалізовувати практичні навички, необхідні для здійснення моніторингу та оцінювання; застосовувати набуті знання у своїй власній професійній практиці; створювати та розробляти програми оцінювання процесів та результатів соціальної роботи.

Набуття компетентностей:

інтегральна: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК3)
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК4)
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК6)
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК10)

спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів (ФК2)

- здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі які опинилися в складних життєвих обставинах (ФК5)
- здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів (ФК9)
- здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення (ФК10)
- здатність до розробки та реалізації соціальних проектів і програм (ФК13)
- здатність оцінювати результати та якість професійної діяльності у сфері соціальної роботи (ФК19)

Програмні результати навчання (ПРН)

1. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід (ПРН 3).
2. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми (ПРН 4).
3. Використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів (ПРН 13).
4. Конструювати процес та результат соціальної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки (ПРН 23).

Формування базових soft skills: креативність, робота в команді, емоційний інтелект, взаємодія з людьми, формування власної думки та прийняття рішень.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для повного терміну денної (заочної) форми навчання

МОДУЛЬ I. ТЕХНОЛОГІЯ МОНІТОРИНГУ І ОЦІНКИ: ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ

Тема 1.1. Моніторинг процесу і оцінювання результату

Визначення поняття «моніторинг». Типи моніторингу: моніторинг ситуації, моніторинг процесу. Зовнішній та внутрішній моніторинг. Завдання моніторингу. Визначення поняття «оцінка». Ключові елементи оцінки. Види оцінювання: формуюче, процесуальне та оцінювання за результатами. Порівняння моніторингу та оцінки щодо завдань та результатів діяльності.

Тема 1.2. Теорія змін у системі моніторингу і оцінки

«Теорія змін» К'юзєка та Ріста. Основні складові моделі теорії змін: внесок, процес, проміжні результати як наслідки відповідної діяльності (результат); середньострокові (наслідки) і довгострокові (вплив) результати. Модель «теорії змін». Система моніторингу та оцінки проекту відповідно до теорії змін. Рівні впровадження моніторингу і оцінки.

Тема 1.3. Правові засади моніторингу і оцінки

Концепція застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі. Оцінка економічної і соціальної ефективності виконання державних цільових програм. Моніторинг та оцінювання ефективності програм соціальної підтримки населення. Закон України «Про соціальні послуги». Порядок проведення моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг.

МОДУЛЬ II. ПЛАНУВАННЯ МОНІТОРИНГУ І ОЦІНЮВАННЯ

Тема 2.1. Показники та індикатори оцінювання

Визначення понять «показники» та «індикатори» оцінювання. Вимоги, яким мають відповідати показники оцінювання. Прямі та непрямі показники. Кількісні та якісні показники. Індикатори процесу та результатів реалізації програми. Види індикаторів оцінювання. Вибір показників та індикаторів оцінювання.

Тема 2.2. Методика збору даних

Засоби отримання інформації. Соціологічне дослідження. Первинні і вторинні дані. Кількісні та якісні методи збору інформації. Опитування. Анкетування. інтерв'ю. Експертне оцінювання. Спостереження. Аналіз документів. Онлайн-опитування. Переваги та обмеження різних методів оцінювання. Інструментарій оцінювання. Розробка анкети. Форми побудови анкети.

Тема 2.3. Планування моніторингу та оцінки

Визначення складових плану моніторингу: результати, індикатори, джерела інформації, методи збору/аналізу інформації, частота збору/аналізу інформації, визначення відповідальної особи, користувачі інформації. Розроблення плану здійснення оцінювання, основні його елементи. Основні питання для оцінювання програм та їхні параметри. Підготовка звіту. Вимоги до звіту. Особливості використання даних оцінювання.

МОДУЛЬ III. ТЕХНОЛОГІЯ МОНІТОРИНГУ ТА ОЦІНКИ СОЦІАЛЬНОГО ПРОЕКТУ

Тема 3.1. Складові моніторингу та оцінки соціального проекту

Соціальний проект як форма соціальної роботи. Мета, завдання та результати впровадження соціальних проектів.

Моніторинг соціального проекту. Оцінювання ефективності реалізації проекту на його окремих етапах. Складові моніторингу соціальних проектів. Система моніторингу соціальних проектів. Комплексне відстеження показників.

Оцінка проекту. Напрямами оцінки ефективності соціального проекту. Ефективність, доречність та вплив діяльності проекту. Вхідна, поточна та підсумкова оцінка. Система моніторингу реалізації та оцінки результатів проекту.

Тема 3.2. Завдання та принципи оцінювання соціального проекту

Завдання оцінювання соціального проекту. Основні принципи оцінювання ефективності соціального проекту. Взаємозв'язок планування та оцінювання. Програма оцінювання соціального проекту. Інструментарій оцінювання. Якісна й чітка звітність. Висновки і рекомендації. Система моніторингу та оцінки проекту відповідно до теорії змін

Тема 3.3. Критерії та показники результативності соціальних проєктів

Індикатори оцінювання реалізації та ефективності проєкту. Типи індикаторів залежно від етапу діяльності. Якісні та кількісні показники оцінки соціального проєкту. Критерії ефективності. Показники (індикатори) оцінювання діяльності, результатів та впливу проєкту.

Тема 3.4. Програма оцінювання соціального проєкту

Взаємозв'язок планування моніторингу з діяльністю за проєктом. Завдання моніторингу соціального проєкту. Структура організації дослідження в рамках моніторингу. Вимоги до методів збору інформації.

МОДУЛЬ IV. ТЕХНОЛОГІЯ МОНІТОРИНГУ ТА ОЦІНКИ СОЦІАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Тема 4.1. Моніторинг та оцінка соціальних програм

Визначення поняття «соціальна програма». Мета програми. Шляхи і способи розв'язання проблеми. «Ланцюжок результатів» у реалізації соціальної програми. Показники результативності соціальної програми.

Програмний моніторинг. Типи моніторингу програм. Завдання програмного моніторингу. Ланцюжок результатів соціальної програми. Визначення очікуваних результатів програми. Система моніторингу і оцінки результативності впровадження програми.

Тема 4.2. Програмно-цільовий підхід впровадження державних соціальних програм

Програмно-цільовий метод бюджетного процесу. Концепція застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі. Закон України «Про державні цільові програми». Результативні показники що характеризують результати виконання бюджетної програми. Групи результативних показників. Вимоги до визначення результативних показників бюджетної програми.

Тема 4.3. Оцінювання ефективності державної соціальної програми

Мета оцінювання ефективності державної соціальної програми. Пріоритети програми. Шляхи і способи розв'язання проблеми. Очікувані результати, ефективність Програми. Показники виконання завдань Програми. Методи оцінювання ефективності виконання програми.

Тема 4.4. Оцінювання ефективності регіональної соціальної програми

Мета оцінювання регіональної соціальної програми. Аналіз пріоритетів та завдань програми. Підготовка плану оцінки ефективності. Аналіз проведених заходів та реалізованих проєктів. Дослідження стану виконання завдань програми. Рекомендації за результатами оцінювання.

МОДУЛЬ V. МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНКА У СИСТЕМІ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ

Тема 5.1. Основні принципи моніторингу і оцінки соціальних послуг

Соціальні послуги. Види, форми та результати надання соціальних послуг.

Визначення понять. Предмет моніторингу і оцінки соціальних послуг. Суб'єкти моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг. Завдання моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг. Проведення позапланового оцінювання. Основні принципи моніторингу і оцінки. Знання та вміння, необхідні фахівцю для реалізації моніторингу соціальних послуг.

Тема 5.2. Програма моніторингу та оцінювання соціальних послуг

Технології надання індивідуальних соціальних послуг клієнтам. Оцінювання на підготовчому етапі надання соціальних послуг клієнтам. Базова оцінка ситуації. Оцінювання на етапі безпосереднього надання послуг клієнтам. Оцінювання на етапі завершення надання соціальних послуг клієнтам.

Програма моніторингу та оцінювання соціальної послуги. Функції програми: методична, метрологічна, організаційна. Структура програми.

МОДУЛЬ VI. ТЕХНОЛОГІЯ МОНІТОРИНГУ ТА ОЦІНКИ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ

Тема 6.1. Правові засади моніторингу та оцінки соціальних послуг

Закон України «Про соціальні послуги». Державні соціальні стандарти соціальних послуг. Порядок проведення моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг. Методичні рекомендації з проведення моніторингу та оцінки якості соціальних послуг. Суб'єкти, відповідальні за проведення моніторингу і оцінки соціальних послуг. Потреби населення адміністративно-територіальної одиниці у соціальних послугах.

Тема 6.2. Моніторинг діяльності з надання соціальних послуг

Порядок визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці у соціальних послугах. Поняття «визначення потреб населення у соціальних послугах», «потенційні отримувачі соціальних послуг», «фактичні отримувачі соціальних послуг».

Мета проведення моніторингу діяльності з питання надання соціальних послуг та оцінки якості цих послуг. Діяльності суб'єктів, що надають соціальні послуги, соціальних послуг. Надання соціальних послуг. Людські та бюджетні ресурси, залучені для надання соціальних послуг. Соціальні групи, які отримують соціальні послуги. Соціально-економічний розвиток регіону.

Тема 6.2. Моніторинг надання соціальних послуг

Завдання моніторингу надання соціальних послуг. Етапи проведення моніторингу надання соціальних послуг. Структура показників моніторингу. Дані, які використовуються при проведенні моніторингу. Завдання суб'єктів надання соціальних послуг у процесі моніторингу. Результати моніторингу надання соціальних послуг.

Тема 6.3. Оцінка якості соціальних послуг

Завдання оцінки якості соціальних послуг. Етапи проведення оцінки якості соціальних послуг. Методи оцінки якості соціальних послуг. Показники якості соціальних послуг: адресність та індивідуальний підхід, результативність, своєчасність, доступність та відкритість, зручність, повага до отримувача соціальної послуги, професійність.

Шкала оцінки якості послуг за кількісними і якісними показниками.

Внутрішня оцінка якості соціальних послуг. Зовнішня оцінка якості соціальних послуг. Завдання суб'єктів надання соціальних послуг у процесі оцінки. Результати оцінки якості соціальних послуг.

«Моніторинг у соціальній роботі»

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)					Кількість годин (заочна форма навчання)					
		Усього	аудиторні	лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	СР	Усього	аудиторні	лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні
Модуль I. Технологія моніторингу і оцінки: теоретичні засади												
1	Тема 1.1. Моніторинг процесу і оцінювання результату		4	2	2							
2	Тема 1.2. Теорія змін у системі моніторингу і оцінки		4	2	2							
3	Тема 1.3. Правові засади моніторингу і оцінки		4	2	2							
Модуль II. Планування моніторингу і оцінювання												
4	Тема 2.1. Показники та індикатори оцінювання		4	2	2							
5	Тема 2.2. Методика збору даних		8	4	4							
6	Тема 2.3. Планування моніторингу та оцінки		4	2	2							
Модуль III. Технологія моніторингу та оцінки соціального проекту												
7	Тема 3.1. Складові моніторингу та оцінки соціального проекту		4	2	2							
8	Тема 3.2. Завдання та принципи оцінювання соціального проекту		4	2	2							
9	Тема 3.3. Критерії та показники результативності соціальних проектів		4	2	2							
10	Тема 3.4. Програма оцінювання соціального проекту		4	2	2							
Модуль IV. Технологія моніторингу та оцінки соціальної програми												
1	Тема 4.1. Моніторинг та оцінка соціальних програм		4	2	2							
1	Тема 4.2. Програмно-цільовий підхід впровадження державних соціальних програм		4	2	2							
1	Тема 4.3. Оцінювання ефективності державної соціальної програми		4	2	2							
1	Тема 4.4. Оцінювання ефективності регіональної соціальної програми		4	2	2							
Модуль V. Моніторинг та оцінка надання соціальних послуг												
1	Тема 5.1. Основні принципи моніторингу та оцінки соціальних послуг		4	2	2							
1	Тема 5.2. Програма моніторингу та оцінювання соціальних послуг		6	2	4							
Модуль VI. Технологія моніторингу та оцінки соціальних послуг												

1	Тема 6.1. Правові засади моніторингу та оцінки соціальних послуг		7	3	4							
19.	Тема 6.2. Моніторинг діяльності з надання соціальних послуг		6	2	4							
20.	Тема 6.3. Моніторинг надання соціальних послуг		8	2	6							
21.	Тема 6.4. Оцінки якості соціальних послуг		8	2	6							
	Всього годин	180	99	43	56		81					

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Характеристика технології моніторингу та оцінки	2
2	Теорія змін у системі моніторингу і оцінки	2
3	Нормативне забезпечення моніторингу оцінки у соціальній сфері	2
4	Визначення показників та індикаторів моніторингу та оцінки	2
5	Методи збору інформації	2
6	Інструменти збору даних	2
7	Планування моніторингу та оцінки соціальної роботи	2
8	Складові моніторингу оцінки соціального проекту	2
9	Завдання оцінювання соціального проекту	2
10	Формування показників результативності проекту	2
11	Програма оцінювання соціального проекту	2
12	Система моніторингу і оцінки соціальних програм	2
13	Оцінювання результативності державних соціальних програм	2
14	Методи збору інформації щодо результатів державної програми	2
15	Методика оцінювання регіональних соціальних програм	2
16	Завдання моніторингу та оцінки соціальних послуг	2
17	Етапи оцінювання соціальних послуг	2
18	Програма оцінювання соціальних послуг	2
19	Порядок проведення моніторингу і оцінки соціальних послуг	2
20	Основні показники оцінки якості соціальних послуг	2
21	Визначення потреб населення у соціальних послугах	2
22	Моніторинг діяльності з надання соціальних послуг	2
23	Завдання моніторингу надання соціальних послуг	2
24	Проведення моніторингу надання соціальних послуг	2
25	Завдання оцінки якості соціальних послуг	2
26	Методика проведення оцінки якості соціальних послуг	2
27	Використання результатів моніторингу і оцінки соціальних послуг	2
	Всього	56

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачено робочим навчальним планом	-

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачено робочим навчальним планом	

7. Теми самостійних робіт

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Соціальний моніторинг як систематична форма діагностики соціальних процесів і соціальних проблем	2
2	Моніторинг як інформаційно-аналітична основа організаційного, інституційного контролю	2
3	Опитування як соціологічна технологія соціальних моніторингових досліджень	2
4	Створення та організація функціонування бази даних моніторингового дослідження	2
5	Експертні оцінки як форми соціальної експертизи	2
6	Якісні методи соціологічних моніторингових досліджень	2
7	Фокус-група як метод групового інтерв'ю	2
8	Метод глибинного інтерв'ю як якісна технологія соціальних досліджень	2
9	Біографічний метод у системі соціальних досліджень	2
10	Моніторинг ефективності соціальної роботи як результат реалізації соціальної політики	2
11	Створення високоефективних інформаційних мереж соціального моніторингу	2
12	Моніторинг дотримання прав людини	2
13	Моніторинг соціального самопочуття	2
14	Провідні наукові центри та організації моніторингових соціальних досліджень в Україні	2
15	Провідні наукові центри та організації моніторингових соціальних досліджень за кордоном	2
16	Комплексні та інтегративні технології соціальних досліджень	2
17	Альтернативні технології соціальних досліджень	2
18	Статистичне спостереження, групування абсолютних даних, обробка даних	2
19	Моніторинг соціальної диференціації (рівня прибутку, якості життя, бідності), демографічних та соціальних факторів і їх прояву	2
20	Професійна підготовка фахівців для моніторингових соціальних досліджень	2
21	Розвиток інформаційно-комп'ютерного забезпечення моніторингових соціальних досліджень	2
22	Моніторинг девіантної поведінки серед учнів старшого шкільного віку	2

23	Досягнення і перспективи використання технологій соціального моніторингу	2
24	Моніторинг та оцінка якості соціальних послуг	2
25	Рівні, показники, методи оцінки якості надання соціальних послуг	2
26	Методи оцінки якості та ефективності діяльності соціальної установи	2
27	Статистичний підхід до оцінки якості соціального обслуговування	2
	Всього	56

8. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентів

9. Методи навчання

Використання методів навчання в процесі викладання навчальної дисципліни зумовлено задоволенням освітніх потреб здобувачів, їхньою активністю, самостійністю, творчістю.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються такі організаційні форми і методи:

- проведення навчальних лекцій, семінарів із застосуванням наочних методів (демонстрація, візуалізація, ілюстрація, презентація на паперових носіях чи мультимедійним комплексом у стаціонарному чи дистанційному форматі);

- застосування у час лекційних занять інтерактивних методик навчання, зокрема «мозковий штурм», «синтез думок», «суспільний проект», «коло ідей», «аналіз ситуації» тощо;

- проведення практичних занять у формі прес-конференції, брифінгів, круглих столів, конкурсів з використанням методів інтерактивного навчання «Мозковий штурм», «Коло ідей», «Робота в малих групах» аналіз конкретних ситуацій, ігри-тренування конкретних соціальних навичок, ігри з прихованими цілями сторін, ігри-дилеми тощо;

10. Форми контролю

Видами контролю знань здобувачів вищої освіти, згідно з Положенням про екзамени та заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України є поточний контроль, проміжна та підсумкова атестації (Положенням про екзамени та заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/polozh_ekzameni_zaliki_z_dopovnenniyam_2021_dlya_saytu.pdf).

Методи контролю забезпечують одержання зворотної інформації про зміст, характер і досягнення в навчально-пізнавальній діяльності студентів і про ефективність праці викладача. Під час викладання навчальної дисципліни застосовують такі форми контролю за навчально-пізнавальною діяльністю студентів, як метод усного контролю, письмовий контроль (письмові відповіді на

питання, предметний диктант, виконання репродуктивних, творчих, пошукових тощо завдань; тестовий контроль та ін.); екзамен.

Студент також має можливість перерахувати бали (інші види робіт) за наявності результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (стажування, тренінги, участь у конференціях, семінарах та ін.) та інформальній освіті (самоосвіта).

11. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

На вивчення 1 модуля відведено 2 кредит ECTS.

Рейтинг здобувача освіти з дисципліни визначається за 100-бальною шкалою. Він складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 70 балів, і рейтингу з підсумкової атестації (іспиту, заліку) – 30 балів.

Кожний модуль теж оцінюється за 100-бальною шкалою (див. табл. 1).

Рейтинг здобувача вищої освіти з навчальної роботи RHP (не більше 70 балів) визначається за формулою:

$$RHP = 0,7 \cdot (RЗМ(1) \cdot 1 + RЗМ(2) \cdot 1 + RЗМ(3) \cdot 1) \cdot КДис$$
 де R(1)ЗМ, R(2)ЗМ, R(3)ЗМ – рейтингові оцінки із 1, 2, 3 модулів за 100-бальною шкалою; КДИС – кількість кредитів ЄКТС (або годин), передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі.

Рейтинг здобувача вищої освіти з навчальної роботи округлюється до цілого числа.

На рейтинг з навчальної роботи можуть впливати рейтинг з додаткової роботи та рейтинг штрафний.

Рейтинг з додаткової роботи додається до рейтингу з навчальної і не може перевищувати 20 балів. Він визначається лектором і надається здобувачам вищої освіти рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня їх знань з дисципліни.

Максимальна кількість балів (20) надається здобувачу вищої освіти за:

– отримання диплому I-го ступеню переможця студентської наукової конференції навчально-наукового інституту чи факультету (коледжу) з відповідної дисципліни;

– отримання диплому переможця (I, II чи III місце) II-го етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни чи спеціальності (напрямку підготовки) у поточному навчальному році;

– отримання диплому (I, II чи III ступеню) переможця Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з відповідної дисципліни у поточному навчальному році;

– авторство (співавторство) у поданій заявці на винахід чи отриманому патенті України з відповідної дисципліни;

– авторство (співавторство) у виданій науковій статті з відповідної дисципліни;

– виготовлення особисто навчального стенду, макету, пристрою, приладу; розробка комп'ютерної програми (за умови, що зазначене використовується в освітньому процесі при викладанні відповідної дисципліни).

Рейтинг штрафний не перевищує 5 балів і віднімається від рейтингу з навчальної роботи. Він визначається лектором і вводиться рішенням кафедри для здобувачів вищої освіти, які невчасно засвоїли матеріали змістових модулів, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

На рейтинг з навчальної роботи може впливати рейтинг з додаткової роботи – до 20 балів і рейтинг штрафний (з від'ємним знаком) – до 5 балів.

Рейтинг з додаткової роботи визначається лектором і надається студентам за рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня знань студентів з дисципліни.

Рейтинг штрафний $R_{\text{штр}}$ не перевищує 5 балів і віднімається від $R_{\text{НР}}$. Він визначається лектором і вводиться рішенням кафедри для студентів, які матеріал змістового модуля засвоїли невчасно, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

Допуском до підсумкової атестації є наявність не менше 60 балів із кожного змістового модуля та загалом із навчальної роботи не менше 42 балів.

Підсумкова атестація проводиться у вигляді складання тестів, максимальна кількість балів за яку становить 100 балів.

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів):

$$R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$$

Рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни у балах переводиться у національні оцінки згідно з табл. 2.

Таблиця 2

Співвідношення між рейтингом здобувача вищої освіти і національними оцінками

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результатами складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

12. Методичне забезпечення

Науково-методичне забезпечення навчального процесу передбачає: державні стандарти освіти, навчальні плани, навчальні програми з усіх нормативних і вибіркових навчальних дисциплін; програми навчальної, виробничої та інших видів практик; підручники і навчальні посібники; інструктивно-методичні матеріали до семінарських, практичних і лабораторних занять; індивідуальні навчально-дослідні завдання; контрольні роботи; текстові та електронні варіанти тестів для поточного і підсумкового контролю, методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів.

13. Рекомендована література

Основна література

1. Безпалько О.В. Соціальне проектування. Навч. посіб. / О. В. Безпалько ; Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, Ін-т психології та соц. педагогіки, . - К., 2010. - 127 с.
2. Керол Г. Вайс Оцінювання: Методи дослідження програм та політики / Пер. з англ. Р.Ткачука та М.Корчинської; наук.ред.пер. О.Кілієвич. – К.: Основи, 2000. – 671 с.
3. Макарова О.В. Соціальна політика в Україні: Монографія; Ін-т демо-графії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України. - К., 2015. - 244 с. https://idss.org.ua/monografii/2015_Makarova.pdf
4. Моніторинг та оцінка програм і проектів / Ольга Морозова, Ольга Варецька, Деніел Джонс, Пепукай Чікуква, Тетяна Салюк. - Київ, «Оранта», 2008 р. – [144 с.](#)
5. Науковий супровід, моніторинг та оцінка ефективності соціальних проектів / О.О.Яременко, О.Р.Артюх, О.М.Балакірева та ін. – К.: ДЦССМ, 2002. – 132 с.
6. Посібник з моніторингу та оцінювання надання соціальних послуг в Україні / Щербань С., Шейко Р., Левкіна Г. — Харків: ХІСД, 2017 — 112с. URL: <https://khisr.kharkov.ua/wp-content/uploads/2019/11/Posibnyk-z-monitorynhu-ta-otsiniuvannia-nadannia-sotsial-nykh-posluh-v-Ukraini.pdf>
7. Посібник із визначення потреб населення об'єднаної територіальної громади у соціальних послугах / Практичні рекомендації — Київ, 2019. URL: <https://genderequality.kyiv.ua/posibnyk-vyznachennya-potreb-naselennya-gromad-sotsialny-poslugi/>
8. Посібник з моніторингу та оцінювання програм регіонального розвитку / Лендбел М., Винницький Б., Ратейчак Ю., Санжаровський І. За ред. Санжаровського І., Полянського Ю. – К.: К.І.С., 2007. – 80 с.
9. Соціологічні дослідження в молодіжній роботі. Навчально-методичний посібник для фахівців, які працюють з молоддю. – Київ: ДУ «Державний інститут сімейної та молодіжної політики», 2021. – 90 с.
10. Шлях до результатів: планування та проведення ефективних оцінювань розвитку. – Морра Імас Л.Дж., Ріст Р.К. – К.: МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ /СНІД в Україні», 2015. – 580 с.

11. Як провести соціологічне дослідження: методичні рекомендації / Упоряд. Та заг. Ред. О. М. Балакіревої та О. О. Яременка. – К.: Державний ін.-т проблем сім'ї та молоді, 2004. – 264 с.

Додаткові:

1. Азарова Т.В., Абрамов Л.К. Технологія оцінки соціальних програм та проєктів. Кіровоград, ІСКМ, 2007. - 100 с.
2. Борисова Ю. В. Методологія та методи соціальних досліджень. Навчальний посібник. – К.: ДЦССМ, 2003. – 216 с.
3. Геєць В. М. Державні цільові програми та упорядкування програмного процесу в бюджетній сфері / За ред. В. М. Гейця. – К., 2008. – 383 с.
4. Глосарій термінів з моніторингу та оцінювання. / Горошко А., Нарчинська Т., Озимок І., Тарнай В.– Київ: Українська асоціація оцінювання, 2014 – 32 с.
5. Гусева Е.Г. Мониторинг и оценка проектов. – СПб.: ЦРНО, 2014. – 44 с.
6. Деякі аспекти оцінки ефективності надання соціальних послуг різним категоріям клієнтів центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді / За ред. Комарової Н. М. – К.: ДЦССМ, 2005 – 140 с.
7. Застосування теорії змін у стратегічному плануванні в об'єднаних територіальних громадах. Практичний посібник. URL: <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiK0vHWhtnyAhWpgf0HHUMIA-8QFnoECAIQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.undp.org%2Fcontent%2Fdam%2Fukraine%2Fdocs%2FDonbas%2Ftheory-of-change-manual.pdf&usq=AOvVaw2gC06mw1cpIo4UCYwx8N4q>
8. Макарова О.В. Державні соціальні програми: теоретичні аспекти, методика розробки та оцінка. –К.: Ліра, 2004. – 196 с.
9. Методичні рекомендації з проведення моніторингу та оцінки якості соціальних послуг. Наказ Міністерства соціальної політики від 27.12.2013 № 904. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0904739-13#Text>
10. Мониторинг и оценка: методические рекомендации / Междунар. Альянс по ВИЧ/СПИД в Украине ; [гл. ред. Т. Дешко]. - Киев : Альянс, 2004. - 128 с.
11. Моніторинг і оцінка діяльності з формування здорового способу життя / О.М. Балакірева, О.О. Яременко, Р.Я.Левін та ін.. – к.: Укр.ін-т соц.дослідж., 2005. – 152 с.
12. Моніторинг і оцінювання: Заради чого? Яким чином? З яким результатом? URL : <http://ipzn.org.ua/wp-content/uploads/2018/06/vchalnyj-posibnyk-z-monitoringu-i-otsinyuvannya.pdf>
13. Оцінювання результатів державних соціальних програм: актуальність, методологія, інструментарій / В. Г. Саріогло // [Демографія та соціальна економіка](#). - 2013. - № 1. - С. 57-66. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dse_2013_1_8
14. Порядок проведення моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг. Постанова Кабінету Міністрів України від від 1 червня 2020 р. № 449. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/449-2020-%D0%BF#Text>

15. Розвиток та забезпечення надання соціальних послуг на рівні громади: роз'яснення для керівників органів місцевого самоврядування відповідно до чинного законодавства. URL :

<https://pidgorodne.otg.dp.gov.ua/storage/app/sites/92/uploaded-files/yasnennya-dlya-kerivnikov-organiv-mistsevogo-samovryaduvannya.pdf>

16. Руководство по мониторингу и оценке проектов, программ, политик. Подгот. Г. Маматкеримовой, А. Болотбаевым, С. Билаловой, Программа ПРООН по политическому и административному управлению на центральном уровне. – Б.: 2002. – 56 с.

17. Соціальні послуги в громаді: новели законодавства. URL: <http://ipzn.org.ua/wp-content/uploads/2019/07/Sotsialni-poslugy-v-gromad.pdf>

Інформаційні ресурси

1. Міністерство соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua>

2. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>

3. Законодавство України. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>

4. Децентралізація в Україні. URL: <https://decentralization.gov.ua/>

5. Державний інститут сімейної та молодіжної політики. URL: <https://dismp.gov.ua>

6. Інститут демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАН України. URL: <https://idss.org.ua/index>

7. Українська асоціація оцінювання. URL: <http://www.ukreval.org/ua/kontakty>

8. Український соціум: соціологічні дослідження та моніторинг соціальної політики (соціологія, політика, економіка). Науковий журнал. URL: <https://ukr-socium.org.ua/uk/archives/>